

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข  
ของชาวไร่อ้อย เขตส่งเสริมจังหวัดชัยภูมิ**

**The factors influencing the decision to participate in the Follow Father,  
Plant for Happiness project among sugarcane farmers in the promotion  
area of Chaiyaphum.**

อิสรา ไชยนันท์

สาขาบริหารธุรกิจ สูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

\*ผู้รับผิดชอบบทความ

Issara Chaiyanan

Master of Business Administration Formula, Ramkhamhaeng University, Thailand

**บทคัดย่อ**

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุขของชาวไร่อ้อย ในเขตส่งเสริมจังหวัดชัยภูมิ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ แตกต่างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยค้ำจุน ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข ใช้วิธีการการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีวิธีการจับฉลาก (Lottery) และการใช้ตารางเลขสุ่ม (Random Table) ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 80,001-120,000 บาท ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร และปัจจัยแรงจูงใจในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ( $\bar{X}$  = 3.29) โดยมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ในด้านการได้รับการด้วยค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$  = 3.60) และด้านความสุขในการทำงาน ( $\bar{X}$  = 3.56) และปัจจัยค้ำจุน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ( $\bar{X}$  = 2.90) โดยมีความคิดเห็นด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์ ( $\bar{X}$  = 2.97) และด้านความมั่นคงในการทำงาน ( $\bar{X}$  = 2.82) ปัจจัยความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ( $\bar{X}$  = 2.91) โดยมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ในด้านจิตใจ (เศรษฐกิจพอเพียง ใช้ชีวิตตามกำลัง) ( $\bar{X}$  = 2.99) และด้านสุขภาวะ ( $\bar{X}$  = 2.96)

**คำสำคัญ:** ปัจจัยแรงจูงใจ, ปัจจัยค้ำจุน, เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่

## Abstract

This research investigates the factors influencing the decision to participate in the "Follow Father, Plant for Happiness" project among sugarcane farmers in the Chaiyaphum Province promotion zone. The study employs a quantitative research approach with the following objectives: 1) to examine demographic factors that differ in their impact on the decision to participate in the project, 2) to explore motivational factors and supporting factors related to the decision to participate, and 3) to study the relationship between new agricultural theories and the decision to participate. Simple random sampling, lottery, and random table methods are utilized with frequency percentages and averages. The findings reveal that the majority of participants are male, aged between 51-60 years, have education levels below a bachelor's degree, and earn an average annual income between 80,001-120,000 Baht. Most are engaged in agricultural occupations, and overall motivation is high ( $\bar{X}=3.29$ ) with predominant opinions on receiving benefits ( $\bar{X}=3.60$ ) and happiness at work ( $\bar{X}=3.56$ ). Supporting factors are also at a high level ( $\bar{X}=2.90$ ) with major opinions on compensation and benefits ( $\bar{X}=2.97$ ) and job stability ( $\bar{X}=2.82$ ). Factors related to happiness, guided by the principles of sustainable economics and new agricultural theories, are also at a high level ( $\bar{X}=2.91$ ) with predominant opinions in the psychological aspect (sustainable economics, living according to one's means) ( $\bar{X}=2.99$ ) and health aspect ( $\bar{X}=2.96$ ).

**Keywords:** Motivational factors, Supporting factors, Sustainable economics and New agricultural theories

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปลูกพืชไร่นาชนิดเดียวในที่ดินทำกินของเกษตรกรนั้น นอกจากปัญหาเรื่องของราคาผลผลิตที่ไม่คงที่แล้ว ยังพบว่ามีปัญหาเรื่องสภาพดินและน้ำที่ไม่เพียงพอต่อการเกษตร และการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกอ้อยเพื่อหวังผลผลิตเต็มพื้นที่ ไม่ได้มีการจัดสรรที่ดินเพื่อปลูกพืชอย่างอื่นที่มีราคาต่างกันตามช่วงฤดูกาลทำให้เกิดความเสี่ยงจากปริมาณผลผลิตที่น้อยลงเนื่องจากภาวะภัยแล้ง ราคาอ้อยที่ไม่คงที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และราคาอ้อย ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อรายได้ครัวเรือนที่เป็นรายได้ทางเดียวจากการ

ขายอ้อยไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในครัวเรือน ทำให้เกิดภาระหนี้สินครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ความสุขในการประกอบอาชีพการเกษตรลดลง

สภาวะคนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพทั้งจิตใจกายปัญญาที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวมและสัมพันธ์กันได้ถูกต้องดึงนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนกับคนและระหว่างธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมโดยมีองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างความสุขของมนุษย์ 6 องค์ประกอบได้แก่ สุขภาวะเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งเป็นธรรมครอบครัวยุบอุ่นการบริหารจัดการชุมชนดีการมีสภาพแวดล้อมที่ดีมีระบบนิเวศสมดุลและเป็นชุมชนประชาธิปไตยมีธรรมาภิบาล ปัญหาหลักของเกษตรกรในอดีต จนถึงปัจจุบันที่สำคัญประการหนึ่งคือ การขาดแคลนน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่เกษตรที่อาศัยน้ำฝน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศที่อยู่ในเขต ที่มีฝนค่อนข้างน้อยและส่วนมากเป็นนาข้าวและพืชไร่ เกษตรกรยังคงทำการเพาะปลูก ได้ปีละครั้งในช่วงฤดูฝนเท่านั้น และมีความเสี่ยงกับความเสียหาย อันเนื่องมาจากความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศและฝนทิ้งช่วง แม้ว่าจะมีการขุดบ่อหรือสระเก็บน้ำไว้ใช้บ้างแต่ก็มีขนาดเพียงพอ หรือมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาให้มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ รวมทั้งระบบการปลูกพืชไม่มีหลักเกณฑ์ใด ๆ และส่วนใหญ่ปลูกพืชชนิดเดียว ทำให้รายได้จากการปลูกพืชชนิดเดียว สร้างรายได้ที่ไม่แน่นอนเนื่องจากความไม่แน่นอนในสภาพอากาศ รวมทั้งปัจจัยด้านราคาที่ไม่แน่นอน (กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2561)

ประเทศไทยยังคงมีปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการประเทศที่ยังขาดสมดุล การพัฒนาดังกล่าวจึงยังไม่สอดคล้องเป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเท่าที่ควร เศรษฐกิจของประเทศยังพึ่งพาภายนอก และยังไม่เข้มแข็งพอที่จะมีภูมิคุ้มกันต่อภาวะความผันผวนจากกระแสโลกาภิวัตน์ ยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้และผลประโยชน์จากการพัฒนา ภูมิคุ้มกัน ของสังคมไทยลดลงจากกระแสบริโภคนิยม เกิดความย่อหย่อนทางศีลธรรม คุณธรรม และ จริยธรรม ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 จึงยังคงอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

ในการนี้ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของชาวไร่อ้อยที่เข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข เพื่อหาผลลัพธ์จาก ปัจจัยแรงจูงใจ ปัจจัยคำจูน ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และนำสรุปผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการดำเนินงาน เพื่อขยายผลเพิ่มจำนวนสมาชิกชาวไร่ให้เข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้นต่อไป

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ แตกต่างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข

2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจ และปัจจัยค้ำจุน ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ เกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข

#### สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข

2. ปัจจัยแรงจูงใจและปัจจัยค้ำจุน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข

3. เกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข

#### ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา การศึกษาในครั้งนี้เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการปลูกเพราะสุข โดยศึกษาจาก ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation) และปัจจัยค้ำจุน (hygiene Factors)

ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยแรงจูงใจ ประกอบด้วย ลักษณะของงานที่ทำ ความรับผิดชอบในงานที่ทำ ความก้าวหน้าในด้านอาชีพ การได้เป็นที่ยอมรับนับถือ และความสำเร็จในงานที่ทำ และปัจจัยค้ำจุน ประกอบด้วย ความมั่นคงในการทำงาน ผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และปัจจัยทฤษฎีใหม่ด้านความสุขจากการทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตัวแปรตาม คือการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข ประกอบด้วย

ขอบเขตประชากร การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับชาวไร่ไถ่ในพื้นฟู อำเภอกุฉินารายณ์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ และอำเภอหนองบัวแดง จำนวน 3,500 คน

ขอบเขตระยะเวลา ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่เดือนกันยายน ถึง พฤศจิกายน 2566

## แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ ทฤษฎีแรงจูงใจหรือ ทฤษฎีสองปัจจัย (Two-Factor Theory) ของ เฟรดเดอริก เฮิร์ซเบิร์ก (Frederick Herzberg's, 1959) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) หรือปัจจัยภายในที่เป็น ตัวกระตุ้นให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ประกอบด้วย ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) ลักษณะของงาน (Work itself) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความก้าวหน้า (Advancement) และปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่ช่วยยกระดับ ทางด้านความรู้สึกที่มีต่องาน ส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย เงินเดือน (Salary) โอกาส ที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relation, Subordinate, Peers) สถานะของอาชีพ (Status) นโยบายและ การบริหาร (Company Policy and Administration) สภาพการทำงาน (Working Condition) ชีวิตส่วนตัว (Personal Life) ความมั่นคงในงาน (Job Security) และการปกครองบังคับบัญชา (Supervision) (ปวีณา พริ้งเพระ และสุทธิพงศ์ บุญผดุง, 2566)

ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติโดยตรง และเป็นสิ่งจูงใจให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ประกอบด้วย 1. ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้น ประสบผลสำเร็จอย่างดี สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับงาน และรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น 2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคล ในหน่วยงานหรือบุคคลอื่น ๆ ที่มาขอคำปรึกษา ซึ่งอาจแสดงออกในรูปการยกย่องชมเชย การให้กำลังใจ การแสดงความยินดีการแสดงออกที่ทำให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ 3. ลักษณะของงาน (Work itself) หมายถึง งานที่น่าสนใจ ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทลายให้ลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะท้าทายตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพัง 4. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การได้รับมอบหมายให้ดูแลงานใหม่ ๆ และมีอำนาจอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด 5. ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึง การได้รับเลื่อนขั้น การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น มีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม ได้รับการฝึกอบรมงาน

ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene Factors) เป็นองค์ประกอบที่ช่วยป้องกันการปฏิบัติงานของบุคลากร ที่จะเกิดความไม่ชอบงานหรือหย่อนประสิทธิภาพลง ประกอบด้วย 1. เงินเดือน (Salary) หมายถึง สิ่งตอบแทนการปฏิบัติงานในรูปเงิน รวมถึงการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้น เป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน 2. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต (Possibility of Growth) หมายถึง ความน่าจะเป็น ที่บุคคลจะได้รับ ความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพ 3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (Interpersonal

Relation, Subordinate, Peers) หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีต่อกันสามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นอย่างดี 4. สถานะของอาชีพ (Status) หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ ยอมรับและนับถือของสังคม มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี 5. นโยบายและการบริหาร (Company Policy and Administration) หมายถึง การจัดการและ การบริหารงานขององค์กร การ ติดต่อสื่อสารภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ 6. สภาพการทำงาน (Working Condition) หมายถึง สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสง เสียง อากาศ รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่างๆ 7. ชีวิตส่วนตัว (Personal Life) หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ ส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับงาน เช่น การไม่ถูก ย้ายไปทำงานในที่แห่งใหม่ซึ่งห่างไกลครอบครัว 8. ความมั่นคงในงาน (Job Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการ ทำงาน 9. การปกครองบังคับบัญชา (Supervision) หรือการนิเทศงาน หมายถึง ความสามารถ หรือ ความยุติธรรมของผู้บังคับบัญชา หรือผู้นิเทศงานในการดำเนินงานและการบริหารงาน จาก แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ ไชมอน (Simon, 1966) ผู้เป็นบิดาแห่ง ทฤษฎีการตัดสินใจ ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการของ กิจกรรมต่างๆ 3 ประการ คือ 1) กิจกรรมด้านรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะเน้นระบบข้อมูล และสารสนเทศ ที่จะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ 2) กิจกรรมด้านการออกแบบ คือ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและ 3) กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่จะ นำไปปฏิบัติ ชูล (Shull, 1970) ได้นิยามว่า การตัดสินใจ คือกระบวนการใช้ความคิดของมนุษย์ ที่มีความผูกพันกับปรากฏการณ์อันเกิดจากบุคคลและสังคม การตัดสินใจนี้มีพื้นฐานบน สมมติฐานของข้อเท็จจริงที่มีคุณค่าและครอบคลุมตัวเลือกสรรแล้วจากตัวเลือกอื่นๆ ตาม จุดหมายที่ต้องการ

3. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ “ทฤษฎีใหม่” เป็นหลักและวิธีการพื้นฐาน สำหรับเกษตรกรซึ่งอาจรวมไว้ในบริบทของเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้เดิม ที่ “ทฤษฎีใหม่” มองดูคล้ายกับเป็นวิธีการหรือมาตรการในด้านเทคนิคเชิงปฏิบัติของการใช้ ประโยชน์สูงสุดจากพื้นที่เกษตรกรรมขนาดเล็กที่เฉลี่ยของเกษตรกรใช้เป็นที่ทำกินทั่วประเทศ คือประมาณไม่มากกว่า 15 ไร่และภายในพื้นที่เกษตรกรรมอันจำกัดนี้จะถูกแบ่งเป็นสัดส่วนตาม ความจำเป็นและความสำคัญเพื่อสร้างผลผลิตโดยมีนาข้าวขนาดเล็กเป็นหลักสำคัญเหตุผลง่าย ๆ ในเฉพาะประเด็นเรื่องข้าวก็คือคนไทยทุกคนต้องบริโภคข้าวข้าวคือสิ่งที่สำคัญที่สุดในการครอง ชีวิตมีข้าวสำรองในครัวเรือนก็คือมีอาหารสำหรับบริโภคและแม่ในสภาพที่ยากแค้นที่สุดคือไม่มี เงินออมไว้ซื้ออาหารเลยก็ตามแต่การมีข้าวเป็นหลักก็สามารถเก็บพืชผักอื่นและปศุสัตว์เช่นหมู ไก่เป็ดเป็นอาหารเลี้ยงตนและครอบครัวได้เมื่อมีมากเกินพอจึงนำไปจำหน่าย

## วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรในการเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ คือชาวไร่อ้อย และผู้ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียงโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่อำเภอภูเขียว อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ที่จำนวน 300 ราย และได้ทำการเพิ่มจำนวนชาวไร่อ้อยในพื้นที่ (สำนักงานด้านอ้อยโรงงานน้ำตาลจังหวัดชัยภูมิ, 2566) ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การคำนวณของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ยอมให้มีความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5 % หรือระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ได้จำนวน 171.4 หรือ 172 ตัวอย่าง เพื่อป้องกันแบบสอบถามบางฉบับที่ไม่สมบูรณ์ จึงเพิ่มจำนวนเป็น 200

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา สืบค้นข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุด และทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตของงานวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อปี และอาชีพ วัดตัวแปรแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) และแบบเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจ ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับ ความสุขในการทำงาน และความรับผิดชอบในงาน ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนและผลประโยชน์ และความมั่นคงในงาน ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสุข ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้แก่ ความสุขจากการดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านเศรษฐกิจ (ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ) ด้านสุขภาวะ ด้านจิตใจ (เข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง ใช้ชีวิตตามกำลัง) กำหนดคะแนนในการตอบคำถามออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ มากที่สุดมีค่าเท่ากับ 4 มากมีค่าเท่ากับ 3 น้อยมีค่าเท่ากับ 2 น้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 1

## ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมโครงการทำตามพอปลูกพอ(า)ะสุข ของชาวไร่อ้อย ในเขตส่งเสริมจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมา อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมา ปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ระหว่าง 80,001-120,000 บาท จำนวน 106 คน คิด

เป็นร้อยละ 53 รองลงมา ได้แก่ 360,000 บาทต่อปีขึ้นไป จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 33 และส่วนใหญ่มีอาชีพเกี่ยวกับภาคการเกษตร จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุข ของชาวไร่อ้อย เขตส่งเสริมจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย 3.29 โดยมีความคิดเห็นด้านความรับผิดชอบในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านความสุขในการทำงาน และด้านการได้รับการด้วยค่าเฉลี่ย 3.04, 3.03, 3.56, 3.60 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ จากการเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะสุขของชาวไร่อ้อย เขตส่งเสริมจังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากมีค่าเฉลี่ย 2.91 โดยมีความคิดเห็น ด้านจิตใจ (เศรษฐกิจพอเพียง ใช้ชีวิตตามกำลัง) ด้านสุขภาวะ ด้านความสุขจากการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และด้านเศรษฐกิจ (ลดรายได้ เพิ่มรายได้) ด้วยค่าเฉลี่ย 2.99, 2.96, 2.93, 2.79 ตามลำดับ

### อภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข ของชาวไร่อ้อย ในเขตส่งเสริมจังหวัดชัยภูมิ สามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ แตกต่างไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข เพราะ การเข้าร่วมโครงการที่มีการสนับสนุนของภาครัฐ หรือเอกชนนั้น เป็นตัวช่วยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมในการประกอบอาชีพในทุกสาขาอาชีพ และพัฒนาทักษะของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องศรี พัฒนมณี (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนบ้านไม้ฝาด อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง และ ปภพ จิรัตน์ พุฒิสรรค์ เครือคำ พหล ศักดิ์กะทัศน์ และสายสกุล พงษ์มูล (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำเกษตรกรรมในระดับครัวเรือนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในเขตเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

ปัจจัยแรงจูงใจและปัจจัยค้ำจุน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข พบว่า ปัจจัยแรงจูงใจและปัจจัยค้ำจุน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อ ปลูกเพราะ(า)สุข เพราะ การนำเสนอโครงการที่มีแรงจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่ตรงตามความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ ส่งผลต่อการสมัครเข้าร่วมโครงการไม่ว่าจะเป็นในด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ รามร และสิริกร กาญจนสุนทร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสุขของชาวนา กรณีศึกษา

ชาวนาสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกปฎิญา ที่สุกะ (2561) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

เกษตรทฤษฎีใหม่ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการทำตามพ่อปลูกเปร(า)ะสุข พบว่า การแนะนำ การให้ความรู้ รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ที่หน่วยงานภาครัฐ ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมได้เห็นถึงประโยชน์ของเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความยั่งยืนแก่ผู้เข้าร่วมโครงการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ จันทสังข์ โชติกา สิงหาเทพ ธนิกานต์ ศรีจันทร์ อินทราภรณ์ มงคลขจรกิตติ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่น ตำบลลุ่มลาชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ วสันตนาวิน หรินทร์ปพนวิช, อัลอาหมีน มะเต และฮาซียะห์ดอโรแซ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา นิธิพัฒน์ ชารี (2562) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรจังหวัดสกลนคร เพชรบุรี และฉะเชิงเทรา การศึกษาการประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรจังหวัด สกลนคร เพชรบุรี และ ฉะเชิงเทรา

### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ในการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดทำรายรับรายจ่ายเป็นจำน้อย จึงเสนอแนะให้ส่งเสริมจูงใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้มากขึ้นเพื่อเป็นการควบคุมรายจ่ายที่ไม่จำเป็น
2. การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชาวไร่หรือสมาชิกรายอื่นยังน้อยมากควรส่งเสริมให้มีกระบวนการสร้างบทบาทผู้นำสมาชิกโครงการเพิ่มขึ้น
3. การส่งต่อทางธุรกิจในครอบครัวพบได้น้อยมากควรมีการส่งเสริมนวัตกรรม หรือสร้างแรงจูงใจให้เกิดทายาทชาวไร่รายใหม่ เพื่อความยั่งยืนในการปลูกอ้อย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการขยายพื้นที่และขอบเขตการศึกษาให้กว้างขวางและครอบคลุมในพื้นที่อื่น ๆ มากขึ้น เช่นการศึกษาในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ เพื่อให้ได้ผลสรุปที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยให้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ผลวิจัยที่ชัดเจนและตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น

## เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย. (2561). *สุขภาวะเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งเป็นธรรม*.

สืบค้นจาก

[https://plan.cdd.go.th/wpcontent/uploads/sites/97/2020/03/200327194601\\_Final-CDD\\_book2019ฉบับสมบูรณ์18032563\\_compressed.pdf](https://plan.cdd.go.th/wpcontent/uploads/sites/97/2020/03/200327194601_Final-CDD_book2019ฉบับสมบูรณ์18032563_compressed.pdf).

กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.).

ทิพวัลย์ งามรุ่ง และสิริกิร กาญจนสุนทร. (2562). ความสุขของชาวนา กรณีศึกษาชาวนา

สมาชิกเครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 45(2). 162-185.

นิธิพัฒน์ ชารี. (2562). *การประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่ ของเกษตรกรจังหวัดสกลนคร เพชรบุรี*

และฉะเชิงเทรา. (สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการ).

มหาวิทยาลัยมหิดล.

ผ่องศรี พัฒนมนี. (2561). *แนวทางพัฒนาการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ*

พอเพียงของประชาชนบ้านไม้ฝาด อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง. (รายงานวิจัยมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย).

พงศกร ฐานีการ. (2563). *แรงจูงใจกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากร กรมธนารักษ์*.

(วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตและบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พิศิษฐ์ ดัณฑวนิช และพนา จินดาศรี. (2561). ความหมายที่แท้จริงของค่าIOC. *วารสารการ*

วัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(2), 3–12.

วสันตนาวิน หรินทร์พนวิษ, อัลอามีน มะแต และฮาซียะห์ดอโรแซ. (2563).การศึกษาการทำ

เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา. *วารสารวิชาการ*

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. 15(2). 464-474.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2552). *รายงานประจำปี 2552 กองทุน*

สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). (รายงานประจำปี 2552).

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม*

แห่งชาติ ฉบับที่ 10. สืบค้นจาก

[https://www.nesdc.go.th/download/article/article\\_20160323112418.pdf](https://www.nesdc.go.th/download/article/article_20160323112418.pdf).

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2542). *การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ*.

สุอังคณา ม่วงยัง และศุภโชค มณีมัย. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. *วารสารวิชาการคณะ*

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 6(1). 162-178.

เสาวนีย์ จันทสังข์, โชติกา สิงหาเทพ, ธนิกานต์ ศรีจันทร์ และ อินทราภรณ์ มงคลขจรกิตติ.

(2562). บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่น ตำบลลุ่มลาชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารสังคมศาสตร์ นิติรัฐศาสตร์*. 3(2). 1-24.

เสาวนีย์ จันทสังข์, โชติกา สิงหาเทพ, ธนิกานต์ ศรีจันทร์ และ อินทราภรณ์ มงคลขจรกิตติ.

(2562). บทบาทของกำนันผู้ใหญ่บ้านกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่น ตำบลลุ่มลาชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารสังคมศาสตร์ นิติรัฐศาสตร์*. 3(2). 1-24.

อดิศักดิ์ แซ่ฉี และนิตยา สินธาว. (2564). การบริหารจัดการกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของสมาคมกลุ่มชาวไร่อ้อยเขต 7. *Lawarath Social E – Journal*, 3(1). 55-65.

Herzberg, F. (1959). *The Motivation to Work*. New York: John Wiley & Sons.

Likert, R., (1993). *New Way of Managing Conflict*. New York: McGraw-Hill.

Simon, H. (1966). *Administrative Behavior: A Study of Decision Making Process in Administrative Organization*. Toronto: The Free Press.

Simon, H.A. (1960). *The New Science of Management Decisions*. Harper & Brother, New York. <http://dx.doi.org/10.1037/13978-000>.

Yamane, Taro. 1973. *Statistics an introductory analysis*. New York Harper & Row